

Straks ziet U een stuk uit de film Versteend Verdriet.

Versteend Verdriet is het verhaal dat mijn moeder opschreef over de geschiedenis van ons gezin – een joods gezin – in de 2^e wereldoorlog.

Wij waren een gezin met vader, moeder, zus en ik.

Mijn zus was ondergedoken (zij was 2 ½ jaar). En *ik* was ondergedoken (ik was 8 maanden) en mijn ouders waren ondergedoken. Allemaal op andere plekken in Nederland.

Er werd nog een zusje geboren. Dat heb ik pas na de oorlog leren kennen.

Mijn moeder had mij nooit verteld over wat er allemaal in ons gezin gebeurd was.

Dat kon zij niet. Mijn vader kon het ook niet.

Één keer heb ik mijn moeder gevraagd: vertel mij over de oorlog.

Zij kon het niet; ik zag dat zij het benauwd kreeg.

Op een keer gaf zij mij een pak papier, vol met schrijfmachine-letters. Zij liep meteen weg en ik zag hoe gespannen zij was. Ik schrok van haar en ik schrok nog een keer toen ik ging lezen.

Dit was het oorlogsverhaal!

Thuis zette ik het pak papier in de kast. Ik was te bang om verder te lezen.

Mijn moeder heeft nooit gevraagd of ik het gelezen had.

6 jaar geleden overleed mijn moeder.

Ik heb de papieren uit mijn boekenkast gehaald en ben gaan lezen.

Voor het eerst begreep ik wat zij had meegemaakt.

Ik was geschrokken en verdrietig. Verdrietig dat moeder en ik hier nooit over konden praten. En dat het nu te laat was.

Ik ging naar mijn vriendin Mieke Julien. Zij is regisseur van het Handtheater en kan goed gebarentaal. Ik kon haar in mijn eigen taal over mijn verdriet vertellen.

Mieke las het verhaal van mijn moeder. Zij vond het zo mooi; zij wilde er een toneelstuk van maken.

Ik heb lang nagedacht en met mijn zussen gepraat. En ik heb besloten om dit verhaal te spelen.

Omdat het goed is voor mij, om over de oorlog te durven praten, en omdat het goed is voor het publiek om te zien: een verhaal over een gewoon joods gezin in Amsterdam, in de 2^e wereldoorlog.

2 jaar heb ik dit toneelstuk opgevoerd, in veel theaters in Nederland.

Daarna is er een film van gemaakt.

Kijkt U naar Versteend Verdriet